

да ся умножи повръхността на единъ отъ големытѣ кръгове отъ тъкъ сферъ съ $\frac{2}{3}$ отъ диаметра.

Доказ. Наистини, сферата можи да ся пріима като единъ правиленъ полиедъ^(*) съставенъ отъ безбройно число маленки пирамиди, които иматъ основаниета си на повръхността, а връха си въ срѣдоточието. За да имамъ обемътъ на всякоюж отъ тъкъ пирамиди, ще трѣбва да умножиме повръхността на основанието и съ $\frac{1}{3}$ отъ высочината и, която е същата за всичките, сиречь която е спицата на сферата.

И така цѣлостта на повръхността на основаниета на всичките тъкъ пирамиди съставлява, цѣлата повръхность на сферата; следователно не остане друго освенъ да ся умножи тая цѣла повръхность на $\frac{1}{2}$ отъ общата высочина съ всичките тъкъ пирамиди, сиречь съ $\frac{1}{3}$ отъ спицата на клъбата, и така ще излѣзи обемъ на сферата.

Нъ повръхността на сферата = съ повръхността на 4 големи кръгове, а $\frac{1}{3}$ отъ спицата = $\frac{1}{6}$ отъ диаметра; следов. об. на сферата = на повръх. на 4 големи кръгове $\times \frac{1}{3}$ отъ спицата, = единъ големъ кръгъ $\times \frac{4}{3}$ отъ спицата, = големый кръгъ $\times \frac{2}{3}$ отъ диаметра.

431. *Слѣдствиe.* Така обемътъ на сферата ся отнаси къмъ обема на описаный цилиндръ както 2 ся относи къмъ 3, или както ся относи повръхността на сферата къмъ повръхността на цѣлый цилиндръ.

Понеже [415] обемътъ на цилиндра = съ единъ големъ кръгъ \times на диаметра, а обемътъ на сферата = големый кръгъ $\times \frac{2}{3}$ отъ диаметра.

432. *Прѣложениe.* Обемътъ на единъ сферический секторъ ся намира като ся умножи повръхността на испънилата му чистъ съ $\frac{1}{3}$ отъ спицата.

Доказ. Зачтото сферата ся пріима като съставена

(*) Многорѣбникъ, многоклиничникъ, многогранникъ.